

Ének-zene tanmenet

1.'A' osztály

Tanár: Oláh Viktória

Óraszám	Téma	Új fogalmak	Fejlesztési feladatok, ismeretek	Játékok, tevékenységek
1.	Ismerkedés Körjátékok	Körjáték Gyermekdalok	Óvodai dalkincs felmérése	Közös éneklés és játék Ismerkedő beszélgetés
2.	Mit játszunk lányok? Fehér liliomszál Hej, a sályi piacon Borsót főztem Tekeredik a kígyó	Térérzék Mozgásutánzás	Szerepjátékok Artikulált éneklés és beszéd Helyes testtartás	Körforma alakítása és különféle térformák
3.	Mondókák, kiszámolók Lipem, lopom a szőlőt Cirmos cica, jaj Elvesztettem zsebkendőmet Tüzet viszek	Egyenletes járás Szép énekhang megszólaltatása	Szép éneklés, megfelelő testtartás, légzés Egyenletes járás és térforma alakítása	Közös játékok
4.	Új: Hívogat az iskola Fecskét látok Katalinka, szállj el! Csipp, csipp csóka Gyertek haza ludaim	Mozgásutánzások Énekes párbeszéd	Egyenletes járás és szabad mozgások Ütemes mozgások (billegés, kézcsippentő, röptető, tapsolás, kopogás stb.)	Járási és taps összekapcsolása
5.	Zsipp, zsupp Csön, csön gyűrű Ég a gyertya	Hangos – halk Zaj – zörej	Környezetünk hangjainak, zajainak megfigyelése Hangerőkülönbségek Nevék ritmizálása Egyenletes mozgások összekapcsolása	Ritmikus szövegmondás Mondókák hangosan – halkán Dalok hangosan – halkán Énekes beszélgetés hangosan – halkán

6.	Jávorfából furulyácska	Furulya A csend „hangja” Levélsíp	A csend „meghallgatása” – csendjátékok Figyelmes mesehallgatás – véleménycsere Figyelmes zenehallgatás	Mesehallgatás – tanulság megfogalmazása Zenehallgatás: <i>Magyar furulyadallamok Szőnyi Erzsébet: Sípkészítő (furulya és gyermekkar)</i>
7.	Játékba hívó Lementem a pincébe	Hangutánzás Egyenletesség Induló Zenekar	Egyenletes lüktetés hangoztatása, kiemelése járással, tapssal, kopogással, ritmushangszerekkel, tárgyakkal Egyenletes mozgások a különféle irányokban Zenehallgatás katonás léptekkel	Ritmikus járás Ritmikus szövegmondás Hangutánzás Zenehallgatás: <i>Egressy Béni: Klapka induló</i>
8.	Koszorú, koszorú Ki vagyok? Én kis kertem kerteltem Dínom, dánom	Hangfelismerés Rögtönzés Ritmushangszer	Egyenes testtartás, artikulált, szép éneklés, helyes szövegmondás Egyenletes járás, hangszerkíséret Dalszöveg ritmikája szerinti tapsolás	Énekes bemutatkozások Hangfelismerő játékok énekelt szöveg rögtönzésével Ritmuskíséret különféle eszközökkel az egyenletesség kiemelésével Házi feladat előkészítése
9.	Erdő mellett nem jó lakni Az előző órák dalai, mondókái	Egyenletesség Lüktetés	Egyenletes mozdulatok különféle változatai A dal mozgással történő kísérése (munkamozdulatok) Negyed ritmika előkészítése Zenehallgatás – szoborjáték	Gyerekek által készített zajkeltő és ritmushangszerek használata Zenehallgatás: <i>Kodály Zoltán: Bécsi harangjáték</i>
10.	Egyelőre, két kettőre Tanult dalokból csokrok összeállítása Választott gyermekjáték-dalok	Súlyos – súlytalan hangsúlyok Lüktetés Mérő Ritmus Tá ritmusérték	Tanult dalok mérővel történő kísérése Hangsúlyok kiemelése tapssal, csettintéssel, dobbantással, eszköz, illetve ritmushangszer használatával, páros munkában szembe forduló pacsizással, stb.	Éneklés sarokkoppintással, dobbantással Közös – kis csoportos – egyéni éneklések váltva Mérőütés hangoztatása
11.	Poros úton – mondóka Megy a kocsi Tematikához kapcsolódó dalok, versek és <i>zenehallgatás</i>	Szövegejtés, szövegértés	Zenei figyelemmegosztás A zenei érzékenység fejlesztése Csoportok közti empatikus viselkedés	Csoportos játékok Térformálás, ritmikus vonulás Játék a Megy a kocsi dallal: Pl. Az első versszak második dallamsorának kiemelése hangosabb énekléssel, a második versszak suttogása és a vonat halkabb zakatolása.

12.	Bújj, bújj, zöld ág, Borsót főztem, Egyelőre	Egyenletesség Tempóváltás Gyors – lassú Tá ritmusérték Zenei írás Zene-mozgás	Egyenletes lüktetés készsége tétele Ritmikus szövegmondás és éneklés Zenei írás: a tá ritmusérték írása Menetelő zenék Improvizációk	Ritmusírás (tá): térben, papírlapokon nagymozgással, majd füzetben Dalok éneklése ritmustapssal és ritmusnevek hangoztatásával Mozgásos improvizációk Zenehallgatás: <i>G. Bizet: Carmen –Gyermekek bevonulása</i> <i>P. I. Csajkovszkij: Diótörő, Játékkatonák indulója</i>
13.	Gácsér fürdik Dalisméltések	Motívum Motívumkártyák Hangszerkíséret Tánc	Dallam- és ritmusvisszhang Belső hallás fejlesztése: bújtatott dallam Gyors – lassú metrumérzékelés Mozgáskoordináció	Éneklés tapssal, kopogással, testhangszer alkalmazásával, ritmushangszer kísérettel „Kétlépéses csárdás” és ének összekapcsolása
14.	Hinta, palinta	Dallamváltozat Fémháromszög – tikfa	Dalok mozgással való összekapcsolása Magas – mély hangok érzékeltetése Negyed és nyolcadpár előkészítése: hosszú – rövid, nagy – kicsi stb. Többszólamú figyelemmegosztás	Pármunka és csoportos ének összekapcsolása Figyelmes zenehallgatás: <i>J. Haydn: D-dúr „Az óra” szimfónia II. tétel</i>
15.	Bújj, bújj, itt megyek Mit játszunk lányok? Fehér lilomszál	Egyenletes lüktetés Negyed és nyolcadpár	Negyed és nyolcadpár viszonyítása Ritmusvisszhang Egyenletes járás és ritmustapsok összekapcsolása	Ritmusmotívumok kirakása (pálcikákkal, ceruzákkal) és írása Ritmuskártyák használata
16.	Egyél libám Állatokról szóló gyermekdalok és azok játékai Állatmesék, versek	Szopora ritmusok	Dalfelismerés jellegzetes ritmus- és dallamfordulatokról Dallam- és ritmusbújtatás	Tanult dalok ritmikájának olvasása, eszközökkel, tárgyakkal való kirakása, írása
17.	Brumm, brumm, Brúnó	Tanult ritmusértékek Ellenritmusok	Belső hallás további fejlesztése Ritmuskíséret a dalokhoz	Olvasás ritmusjelekről Dallamrögtönzés mondókákra Zenehallgatás: <i>Gryllus Vilmos: Vigye el a róka</i>

18.	Ám-dám démusz Ecc, pecc Kőketánc	Metallofon	Tanult ritmusok írása és olvasása Vonulások – térformák	Nyolcadpárok írása különféle irányban Negyed és nyolcadpár írása
19.	Ritmusgyakorló	Mérő Tá, titi Dob	Saját készítésű ritmushangszerek Mérő – ritmus összekapcsolása Tempókülönbségek	Ritmikai játékok Rögtönző feladatok Zenehallgatás: <i>Afrikai dobzene</i> <i>Dzsesszdobszólók</i>
20.	Gyakorló óra, ismétlés	Ritmusosztinató	Zenei olvasás-írás Ritmusosztinató Zenei memóriafejlesztés	Ritmustollbamondás Memóriajátékok ritmuskártyákkal Ritmusírás és olvasás pontosítása
21.	Itt kopog, ott kopog Télapó itt van Pattanj pajtás	Mikulás ünnep hagyományai	Hagyományismeret	Témához, hangulathoz illő feladatok (daltanulás, beszélgetés, zenehallgatás)
22.	Luca napja	Magyar népszokások: Lucázás	Népszokás ismerete	Ismerkedés a népszokással, annak szokásdallamaival
23.	Karácsonyi dalok szabad válogatás szerint	Advent szimbolikái	Hagyományok, szokások ismerete	Közös daléneklés Rajzolás Karácsonyi zenehallgatás
24.	Karácsonynak éjszakáján	Karácsonyi ünnepkör Kórus – vegyeskar	A dal kifejező éneklése, egységes, szép hangzás megteremtése	Közös, kis csoportos és egyéni éneklés Zenehallgatás: <i>Bárdos Lajos: Karácsonyi bölcsődal – vegyeskar</i>
25–26.	Karácsonyi játék	Betlehemi játékok	Népszokás ismerete	Népszokáshoz tartozó dalok tanulása Karácsonyi előkészületek
27.	Ecem, becem	Csúfolódók Magas – mély Duó	Magas – mély érzet Szó – mi reláció előkészítése Felelgetős éneklés szó – mi magasságokon Értő zenehallgatás	Magas – mély érzet kialakítása különféle játékos feladatokkal, mozgássorokkal Zenehallgatás: <i>Szvorák Katalin: Névcsőfolók</i>

				<i>Gryllus Vilmos – Kányádi Sándor: Alma Bartók Béla: 44 hegedű duó – Párnástánc (Elvesztettem zsebkendőmet)</i>
28.	Lánc, lánc	Kíséret Szolmizáció Szó – mi reláció Kézjelek Hangjegy Vonalrendszer Zenekar	Szó – mi tudatosítása Vonalrendszer ismerete, öt ujj használata Kézjelek használata Hangjegyzet alkalmazása	Szó – mi (ugrás) kirakása, írása különféle hangmagasságokban Kézjeles gyakorlatok Zenehallgatásokhoz tartozó feladatok megoldása Zenehallgatás: <i>Bartók Béla: Gyermeknek I./12.</i> Zsipp, zsupp Hinta, palinta <i>L. Mozart: Gyermekszimfónia I. tétel</i>
29.	Mit mos, mit mos Miből van? és Piros vagy kék? játékok	Alapritmusok Szó – mi ugrás	Szó – mi felismerése ismert dallamokban Szó – mi olvasása kézjelről, betűkottáról, hangjegyről	Kézjeles gyakorlás Körjátékok ismétlése Mondókák skandálása szó-mi magasságban
30.	Szólj síp, szólj	Kórus – gyermekkar	Dallammotívum – ritmusmotívum párosítása Beleérező képesség fejlesztése Fantázia előhívása – gondolattársítás zenehallgatáshoz A csend szerepe a zenében	Olvasógyakorlatok Dallam – ritmus párosítása Ritmikai írásfeladat Ismételt zenehallgatás: <i>Szőnyi Erzsébet: Sípkészítő (furulya és gyermekkar)</i> <i>J. Cage: 4' 33"</i>
31.	Nyisd ki, Isten, kiskapudat Kiszámoló	Negyed értékű szünet Ellenritmus	Lá szolmizációs hang előkészítése Negyed értékű szünet tudatosítása	Negyed szünet írásképe, írása Ritmikai írásfeladat
32.	Ég a gyertya, ég Hess el, sas!	Osztinató Fémháromszög	Mérő és alapritmusok (tá, titi, negyed szünet) Ritmushangszerek használata Ismert ritmus- és dallamfordulatok gyakorlása	A negyed szünet gyakorlása ismert motívumokban Egyenletes járás éneklés közben és a szünet kitöltése rögtönző mozdultokkal Mondóka ritmizálása Zenehallgatás: <i>Bartók Béla: Héjja, héjja, karahéjja</i>
33.	Körtéfa Ritmikai kérdezz – felelek	Ellenritmus	A szó-nál magasabb hang érzékeltetése a térben Daléneklés ritmusnévvel Dalritmus – ellenritmus összekapcsolása	Dalritmika megszólaltatása testhangszerrel Páros feladatok
34.	Túrót ettem Sírjunk, rijunk	Hangsúlyjel	2-es ütem előkészítése	Hangsúlyok kiemelése Olvasógyakorlatok

			Hangsúlyok érzékelése: súlyos és súlytalan ütemrész megkülönböztetése	
35.	Süss fel nap Bújj, bújj, zöld ág	Dallamrajz Zongora	Ütemhangsúlyok érzékeltetése Dallami térérzet kialakítása Éneklés dallamrajzzal Szerepjátékok	Dallamvonalak követése dallamrajzzal Hangsúlyos és hangsúlytalan – ritmikai játékok Zenehallgatás: <i>Camille Saint-Saëns: Az állatok farsangja, Az oroszlán</i>
36.	Katalinka, szállj el!	Versmegzenésítés Gyermekkar Szólamok	Dallambújtatás Értő zenehallgatás Többszólamú hallásfejlesztés Figyelemmegosztás, türelem	Zene – mozgás összekapcsolása Zenehallgatás: <i>Gryllus Vilmos: Katica-dal</i> <i>Kodály: Katalinka</i>
37.	Buda-buda-bácsi	Gyermekjátékdal Cselekményes zenék	Közös ének és játék Zene keltette érzések kifejezése (szavakkal, rajzzal, mozgással)	Ki vagyok én? – játék Állatokról szóló dalok gyűjtése és éneklése (közösen, csoportosan, párban és egyénileg) Zenehallgatás: <i>C. Saint-Saëns: Az állatok farsangja, Finálé</i>
38.	Kering az orsó Dalismétlés negyed értékű kezdő ritmussal	Ütemvonal Ütemjelző, ütemmutató Záróvonal Néptánc	A 2-es ütem Az ütemvonal és az ütemjelző szám megismerése, értése A záróvonal jelentése	Hangszeres kísérettel a súlyos és a súlytalan megkülönböztetése Zenei írás a 2-es ütemjelzővel Ritmustollbamondás Dalkíséret néptánc mozdulatokkal
39.	Gyakorló, ismétlő óra	Ritmuskígyó Változat	A 2-es ütem gyakorlása A 2-es ütem ritmus változatainak megfigyelése	Ritmusalvadás és írás Ritmuskígyó
40.	Gyakorló, ismétlő óra	Dallamfordulatok	Szó – mi dallamfordulatok felismerése hallás után, kézjelről Dallamkirakó	Játékok hangkeltő eszközökkel Rövid dallamsor rögtönzése Tanult dalok éneklése hangerő változtatással Kottaolvasás
41.	Gergelyjárás	Népszokás, néphagyomány	Hagyományismeret Szokásdallam tanulása, kifejező előadása	Beszélgetés az iskolába járás hagyományáról Zenehallgatás: <i>Kodály Zoltán: Gergelyjárás – gyermekkar</i>

42.	Sárdó, gyűj el	Régies kifejezések	Hagyományismeret Szokásdallam tanulása, kifejező előadása	Régies kifejezések gyűjtése, értelmezése
43.	Esik az eső, ázik a heveder	Katonadalok	Ismeretbővítés	Daltanulás Zenehallgatás Beszélgetés
44.	Esik eső karikára	Indulók	Témához illeszkedő versek, szövegek	Daltanulás Zenehallgatás Beszélgetés
45.	Jön, Kossuth, jön	Kossuth-nóták Katonai viseletek	Zenehallgatás	Daltanulás Zenehallgatás : <i>Kalamajka együttes: Jön, Kossuth, jön</i> Beszélgetés
46.	Ünnepi óra	Történelmi események	Az 1848-as események életkornak megfelelő értelmezése	Tanult dalok és hallgatott művek
47.	Hajlik a meggyfa	Hangerő Dallamrajz Vonószeneke	A lá szolmizációs hang előkészítése Hangerőváltás megfigyelése	Dallamvonal követése mozdulatokkal Zenehallgatás: <i>A. Vivaldi: A négy évszak – Tavasz, I. tétel – részlet</i>
48.	Süss fel nap Borsót főztem Esik az eső	A lá szolmizációs hang Ismétlőjel	A lá szolmizációs hang tudatosítása, kézjele, helye a vonalrendszerben A szó – lá – szó és a szó – lá – szó – mi dallamfordulatok	Dallamkirakós játékok a színes korongokkal Kottázás színes hangokkal Kézjeles éneklés
49.	Negyed szünetes dalok gyakorlása Ess, eső, ess	Szolmizálás Kezdőhang – záróhang	Tanult dallamfordulatok kézjeles éneklése szolmizálva Hallás után tanult dalok kottából való azonosítása	Kottaolvasás a tankönyvből Kottamásolás – azonosítás Zenehallgatás: <i>Kodály Zoltán: Hajnövesztő – gyermekkar</i>
50.	Most jöttem Bécsből Recse, recse pogácsa	Dallamátalakítás Hangoszlop	Énekelt párbeszéd: daléneklés a motívumok eltérő hangmagasságokba való áthelyezésével is Finommotorikus mozgások Dallamrelációk tudatosítása: lépés – ugrás	Azonos dallamrészlet lejegyzése a tanult hangmagasságokban Dallamrögtönzés a szó – lá – mi hangokkal Hangoszlop használata

51.	Jeruzsálem városába Menjünk, menjünk – mondóka	Belső ismétlőjel Fokozatos gyorsítás Betűkotta	Betűkottás lejegyzés Hiányos dallam Rögtönző éneklés emelt hangon	Dallamírás és -olvasás betűkottáról Másolási feladatok Hiányos dallam kiegészítése
52.	Nyisd ki Isten kikapudat Bújj, bújj, medve	Emelt hangú beszéd és éneklés	Szövegimprovizáció a tanult dallami elemek felhasználásával Beszéd – ének különbözősége	Kottakép átalakítása Rögtönző és memorizáló feladatok Zenehallgatáshoz kötött és kötetlen mozgássorok <i>Zenehallgatás szabad válogatás szerint</i>
53.	Dalcsokorválogatás Felelgetős Kérdező	Ritmus és dallam	Ritmikai és dallami megerősítés	Pármunkában történő készségfejlesztő feladatok: ritmikai és dallami Zenehallgatás: <i>Gryllus Vilmos – Kányádi Sándor: Kérdező</i>
54.	Gyertek lányok, ligetre	Dallamfelismerés és azonosítás hangszerről	A lá – mi – szó fordulat Kézjeles éneklés tiszta intonációval Dallamfordulatok felismerése, azonosítása A zene hangulatának kifejezése különféle megjelenítésekkel (vizuális ábrázolással, verbálisan, mozgással)	A lá – mi – szó fordulat gyakorlása olvasással, kézjelekkel, írás feladatokkal Rövid motívumok felismerése hangszerről (furulya, gitár, zongora stb.), illetve dúdolásról Zenehallgatás: <i>A. Banchieri: Állatok rögtönzött ellenpontja W. A. Mozart: Esz-dúr kürtverseny – III. tétel</i>
55.	Gyakorló óra – Dallamgyakorló	Lapról olvasás Mikrokozmosz	Ismeretlen betűkotta olvasása Memorizálás Dallamfordulatok: szó – mi – lá, mi – lá – szó, lá – mi – szó, mi – szó – lá	Kérdés – felelet játékok Csoportos zenei tevékenységek Kodály: 333/10. olvasógyakorlat Zenehallgatás: <i>Bartók Béla: Mikrokozmosz</i>

56.	Éliás, Tóbiás Hold, hold, fényes lánc Aki nem lép egyszerre	Osztinató	Magas – közepes – mély hangok érzékeltetése mozgással Egyenletes járás és osztinató összekapcsolása	Új dalok éneklése mérőtapssal, majd rögtönzött osztinató ritmikával
57.	Tik, csak esztek, isztok Mondóka Jerünk, menjünk vendégségbe	Névéneklés	Záró motívum kiemelése mozgással Tanult mondókák ismétlése, ritmikus megszólaltatása	Beszélgetés az énekelt dalokhoz kapcsolódó témáról, szokásokról, illemről
58.	Nyulacska	Énekes párbeszéd Népdal Zongoramuzsika	Többszólamúságra nevelés Egymásra figyelés a szerepjátékokban	Egyenletes járással éneklés, ritmushangszerrel a súlyok kiemelése Tanult gyermekjátékok a diákok által kitalált szerepjátékkal Zenehallgatás: Kodály Zoltán: <i>Nyulacska – gyermekkar</i> Bartók Béla: <i>Gyermekeknek I/3. – Szegény legény vagyok én</i>
59.	Gyakorló, ismétlő óra	Dallamfordulatok	Lá – szó – mi dallamfordulatok felismerése hallás után, kézjelről Dallamkirakó	Rövid dallamsor rögtönzése tanult relációkkal Tanult dalok éneklése, néhány motívum utószolmizálása Kottaolvasás és -írás
60.	Már megjöttünk ez helyre Kicsi vagyok én	Műsorkészítés	Ismeretbővítés Műsorösszeállítás Kooperáció	Daltanulás Zenehallgatás Beszélgetés
61.	Ispiláng, ispiláng Fűzzünk, fűzzünk rózsaláncot	Műsorkészítés	Témához illeszkedő versek, szövegek Előadói készségfejlesztés Zenehallgatás	Daltanulás Zenehallgatás Beszélgetés
62.	Ünnepi óra	Előadás	Egymásra figyelés az énekléskor	Tanult dalok, szövegek és hallgatott művek
63.	Válogatás a dallamtárból	Egyenletes lüktetés Ritmusértékek Osztinató	Mérő és alapritmusok viszonya Ritmusértékek	Ritmikai feladatok Testhangszer és ritmushangszerek használata Olvasógyakorlatok

				Írás feladatok
64.	Válogatás a dallamtárból	Gyermekdalok, népdalok, énekelt versek Szolmizálás Kézjelek Motívum	Hallás utáni daltanulás Dalrepertoár megerősítése	Éneklés és kapcsolódó játékok Zenei ki – mit – tud
65.	Válogatás a dallamtárból	Hangjegyek Vonalrendszer Magas – mély	Dallamhangok Zenei olvasás – írás	Kottakirakó Ritmus- és dallamkártyák
66.	Válogatás a dallamtárból	A 2-es ütem és annak értelmezése	Kottaismeret (betűkotta, ötvonalas kotta)	Zenei rögtönzés a tanult ritmikai és dallami elemekkel Zenei írás gyakorlása
67.	Válogatás a hallgatott zeneművekből	Zenehallgatás Hangerő Gyors – lassú Kórusok Hangszerek és zenekarok	Belső hallás Többszólamú figyelem	Ismételt zenehallgatások Mozgásrögtönzés a hallgatott zene érzelmeinek, tónusainak kifejezéséhez
68.	Tetszés szerint	Népszokások, hagyományok, ünnepek	Szokásdallamok	Dalfelismerés záró motívumról